

5 mīti par eParakstu

Lai gan eParaksts iedzīvotājiem pieejams jau vairāk nekā 10 gadus, vēl ar vien nereti dzirdami visdažādākie mīti par to. Šajā sadaļā aplūkosim biežākos mītus par eParakstu.

1. eParaksts man nav vajadzīgs, e-pakalpojumus varu saņemt ar citiem rīkiem.

Saskaņā ar Eiropas Savienības normatīviem, personas identificēšana elektroniskajā vidē pakalpojumu saņemšanai no uzticamības viedokļa tiek iedalīta trīs līmeņos:

1. Zems (persona ir tā, par ko uzdodas);
2. Vidējs (kvalificēts);
3. Augsts (kvalificēts paaugstinātas drošības).

e-Identitātes apliecināšana ar visiem LVRTC izsniegtajiem e-Identitātes rīkiem – eParaksts mobile, eID karti un eParaksts karti, atbilst augstam personas identificēšanas līmenim, kas ir pielīdzināms personas identitātes apliecināšanai klātienē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu.

Tāpat šie eParaksta rīki nodrošina arī elektronisko dokumentu parakstīšanu, ir iespējams parakstīt līgumus, iesniegumus, prasības tiesai, dažādus notariāli apstiprināmus dokumentus.

2. eParaksts ir noderīgs tikai ierēdņiem vai uzņēmumu vadītājiem.

Latvijā ik mēnesi pieaug e-pakalpojumu skaits, kuru saņemšanai identitāti nepieciešams apliecināt ar augstākā līmeņa e-Identitātes apliecināšanas rīkiem. Lai nodrošinātu augstāku identitātes apliecināšanas līmeni elektroniskajā vidē, pieaug ne tikai valsts iestāžu, bet arī privāto komersantu pieprasījums pēc e-Identitātes rīku integrācijas gan klientu pašapkalpošanās portālos, gan informācijas sistēmās

Pakalpojumi, kuru izmantošanai nepieciešams augsts personas identificēšanas līmenis ir attālināta zvērinātu notāru pakalpojumu saņemšana, e-adreSES aktivizēšana, EVAK kartes pasūtīšana, kredītsaistību pārbaude Kredītu reģistrā un citi pakalpojumi.

Tāpat ikdienā rodas situācijas, kad nepieciešams veikt oficiālu saziņu (iesniegumi, informācijas pieprasījumi, līgumi u.c.), ko ar eParakstu var izdarīt juridiski korekti un attālināti.

E-pakalpojumu klāsts, kas pieejams ar augsta līmeņa e-Identitātes apliecināšanas rīkiem:

3. eParaksts ir dārgs

No 2019. gada 1.janvāra visās eID kartēs eParaksts bez maksas ir pieejams neierobežotā daudzumā. eParakstu bez maksas vari lietot arī savā viedtālrunī (piesakoties pakalpojumam [eParaksts mobile](#)).

eParaksta veids	Izgatavošanas izmaksas	Parakstīšanās izmaksas mēnesī	Papildus izmaksas
 eParaksts eID	14.23 €	0.00 €	Kartes lasītājs 5.00 - 20.00 €
 eParaksts mobile	0.00 €	0.00 €	0.00 €
 eParaksts karte	52.01 €	1.00 - 5.50 €	0.00 €

Lai lietu eID karti, ir nepieciešams kartes lasītājs. To iespējams iegādāties elektropreču veikalos un internetveikalos, tā iegāde izmaksās no 5-20 eiro atkarībā no modeļa, tomēr, pat veicot šīs investīcijas, ekonomiskais ieguvums ir daudzkārt lielāks, ja turpmāk darījumus kārto attālināti un netērē laiku un līdzekļus transportam, lai personīgi apmeklētu iestādi vai organizāciju un iesniegtu papīra formāta dokumentus.

Der atcerēties, ka katrs eParaksta rīks ir piesaistīts konkrētai fiziskai personai, tāpēc ar to iespējams parakstīt gan privātus, gan darījumu dokumentus.

4. eParaksta lietošana ir sarežģīta.

Tiem, kas ikdienā lieto datoru, eParaksta lietošanas apgūšana nebūs sarežģītāka par citām ikdienišķām darbībām, kas tiek veiktas elektroniski.

Laikietilpīgākais posms eParaksts eID un eParaksts kartes lietotājiem ir [datora sagatavošana darbam ar elektronisko parakstu](#).

eParaksts mobile lietotājiem nav nepieciešams sagatavot datoru dokumentu parakstīšanai, tomēr, lai uzsāktu lietošanu, vispirms nepieciešams noslēgt līgumu un [pabeigt reģistrāciju, izveidojot savu eParaksta paroli un e-Identitātes PIN](#).

Lai atvieglotu šos procesus, portālā eParaksts.lv ir pieejamas dažādas instrukcijas.

eParaksta veids	Datora sagatavošana un pieteikšanās	Dokumentu parakstīšana
	Datora sagatavošana	Parakstīšanās portālā <u>www.eparaksts.lv</u> <hr/> Parakstīšanās programmatūrā eParakstītājs 3.0
	Pieteikšanās eParaksts mobile	Parakstīšanās portālā <u>www.eparaksts.lv</u> <hr/> Parakstīšanās viedierīcē
	Datora sagatavošana	Parakstīšanās portālā <u>www.eparaksts.lv</u> <hr/> Parakstīšanās programmatūrā eParakstītājs 3.0

eParaksts komanda nodrošina atbalstu klātienē Klientu apkalpošanas centrā Pērses ielā 2 (LR Uzņēmumu reģistra telpās). Konsultācijas var saņemt arī rakstot uz eparaksts@eparaksts.lv vai darba laikā zvanot pa tālruni 67108787.

5. eParaksts nav drošs, jo kāds cits to var izmantot.

Lai viltotu personas parakstu uz papīra lapas, pietiek tikai pacelt lapu pie loga un atdarināt parakstu. Darbības ar eParakstu ir atsekojamas un pārskatāmas. Nepieciešamības gadījumā vienmēr būs iespējams noskaidrot, kad un kādu eParaksta rīku persona ir izmantojusi.

Šobrīd LVRTC ir reģistrēts kā valstī vienīgais kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs. Šo statusu Latvijā nosaka Aizsardzības ministrijas Digitālās drošības uzraudzības komiteja, kurā pārstāvēta Aizsardzības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Tieslietu ministrija, Satiksmes ministrija, kā arī CERT.lv un Datu valsts inspekcijas.

Tomēr katram eParaksta rīku turētājam jābūt jāpārkārto un jāpārbauda par to, lai to piekļuves dati – karte, PIN kodi un paroles nenonāktu citu personu rīcībā, kas to varētu ļaunprātīgi izmantot.